

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЙ, ЕПІЗООТІЙ ТА ВВЕДЕННЯ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ

ADMINISTRATIVE AND LEGAL MEASURES TO ENSURE HEALTH PROTECTION DURING EPIDEMICS, EPISODES AND IMPLEMENTATION OF QUARANTINE MEASURES

Левицький О.О., аспірант докторантури та ад'юнктури
Національна академія внутрішніх справ

У статті досліджується проблема забезпечення охорони здоров'я під час епідемій, епізоотій та введення карантинних заходів адміністративно-правовими заходами. Констатується, що адміністративне право представляє собою окрему галузь права, яка має на меті регулювання суспільних відносин у сфері державного управління. Вона спрямована на організацію та керування певними суспільними процесами відповідно до законодавства. Основним завданням адміністративного права у контексті будівництва демократичної соціальної держави є впровадження регулювання відносин, які суттєво мають демократичний характер. Це означає забезпечення дотримання та захисту прав і свобод людини в сфері виконавчої влади, виконання відповідних обов'язків та ефективний захист цих прав у разі їх порушення. Враховуючи специфіку та зміст поняття «правове забезпечення», логічним є припущення, що адміністративно-правове забезпечення є діями держави, здійснюваними за допомогою спеціального механізму, що спрямовані на упорядкування суспільних відносин, їх закріплення у правовій формі, забезпечення їх охорони, реалізації та розвитку. Досліджуються основи законодавства про охорону здоров'я в Україні є своєрідною декларацією прав людини в цій сфері. Вони визначають правові, організаційні, економічні та соціальні принципи, які регулюють охорону здоров'я в країні. Документ відображає державну політику в галузі охорони здоров'я, принципи діяльності в цій сфері, а також встановлює права та обов'язки громадян. Він також забезпечує державні гарантії щодо юридичного захисту прав на охорону здоров'я та визначає політику у глобальному масштабі. Основи законодавства також регулюють проведення медичної експертизи, забезпечують захист здоров'я матері та дитини, встановлюють правовий статус медичних і фармацевтичних працівників та інші аспекти в цій сфері. Робиться висновок, що адміністративно-правові заходи, спрямовані на забезпечення охорони здоров'я під час епідемій, епізоотій та введення карантинних заходів, є державними заходами, які мають на меті запобігання поширенню захворювань, контроль над епідемічною ситуацією та забезпечення громадського здоров'я.

Ключові слова: адміністративно-правові заходи забезпечення охорони здоров'я під час епідемій, епізоотій та введення карантинних заходів, нормативне врегулювання застосування заходів забезпечення здоров'я населення.

The article examines the problem of ensuring health care during epidemics, epizootics and the introduction of quarantine measures by administrative and legal measures. It is noted that administrative law is a separate branch of law aimed at regulating social relations in the sphere of public administration. It is aimed at organizing and managing certain social processes in accordance with legislation. The main task of administrative law in the context of building a democratic social state is the introduction of regulation of relations that are essentially democratic in nature. This means ensuring compliance and protection of human rights and freedoms in the sphere of executive power, performance of relevant duties and effective protection of these rights in case of their violation. Taking into account the specifics and content of the concept of «legal provision», it is logical to assume that administrative and legal provision are actions of the state, carried out with the help of a special mechanism, aimed at regulating social relations, their consolidation in legal form, ensuring their protection, implementation and development. The fundamentals of legislation on health care in Ukraine are being studied, which is a kind of declaration of human rights in this area. They determine the legal, organizational, economic and social principles that regulate health care in the country. The document reflects the state policy in the field of health care, the principles of activity in this field, and also establishes the rights and responsibilities of citizens. It also provides state guarantees for legal protection of health rights and defines policy on a global scale. The foundations of legislation also regulate the conduct of medical examination, ensure the protection of the health of the mother and child, establish the legal status of medical and pharmaceutical workers and other aspects in this field. It is concluded that administrative and legal measures aimed at ensuring health care during epidemics, epizootics and the introduction of quarantine measures are state measures aimed at preventing the spread of diseases, controlling the epidemic situation and ensuring public health.

Key words: administrative and legal measures to ensure health care during epidemics, epizootics and the introduction of quarantine measures, normative regulation of the application of measures to ensure the health of the population.

Постановка проблеми. Визначені в Конституції України та інших правових актах права, свободи та законні інтереси мають велике значення для життя кожної людини, на яку поширюються ці документи. Проголошення, визнання та закріплення цих прав, свобод та законних інтересів є надзвичайно важливими для формування України як соціальної, демократичної та правової держави. Однак практичне значення цих прав та свобод полягає, перш за все, в створенні умов для того, щоб люди могли задовольнити свої потреби. Для реалізації цих прав та свобод необхідно мати правовий механізм, який забезпечує їх дотримання і захист. Цей механізм представляє собою систему засобів, спрямованих на створення та підтримання умов, що гарантують повагу до всіх основних прав, свобод та законних інтересів людини, і втілюють гідність кожної людини як члена суспільства. [1].

Аналіз джерел та публікацій. Окремі питання адміністративно-правових заходів забезпечення охорони здоров'я під час епідемій, епізоотій та введення карантинних заходів досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні автори, а саме: В. Аверьянов, Д. Бахрах, Ю. Битяк,

Ж. Вендель, В. Гаращук, Є. Додін, М. Ковальова, А. Комзюк, С. Кузьмиченко, В. Ласточкін, В. Опришко, О. Остапенко, Г. Пономаренко, В. Рушайло, З. Чуйко, М. Цвік, Х. Ярмакі та інші.

Виклад основного матеріалу. Адміністративно-правове забезпечення є одним з основних способів, за допомогою якого держава впливає на відповідні суспільні відносини. Цей вид забезпечення використовує різні організаційні та правові засоби для упорядкування, закріплення, охорони та розвитку цих відносин [2]. Повною мірою це стосується і сфери відносин з охорони здоров'я.

Якщо ми розглянемо поняття «правове забезпечення», варто відзначити, що в науковій практиці вітчизняних дослідників не існує єдиної визначення цієї правової категорії, існує багато різних підходів до його тлумачення. Це пояснюється, по-перше, тим, що протягом тривалого часу увага правознавців та адміністративних фахівців була сфокусована на вивченні аспектів прав і свобод людини, що вплинуло на розуміння інституту правового забезпечення в цілому і адміністративно-правового забезпечення зокрема. По-друге, більшість сучасних досліджень

надають трохи загадкове тлумачення поняття адміністративно-правового забезпечення, переважно в контексті «адміністративно-правового регулювання» та «механізму адміністративно-правового регулювання» [3, с. 87].

Поняття «забезпечення» можна описати як процес забезпечення чогось або дія, що полягає в забезпеченні. У філології «забезпечити» або «забезпечувати» має три значення:

1. Постачати щось в достатній кількості, задовольняти потреби кого-небудь. Надавати достатні матеріальні ресурси для життя людини.

2. Створювати надійні умови для здійснення чогось; гарантувати щось.

3. Захищати, охороняти когось або щось від небезпеки. [4, с. 375].

За думкою З.Д. Чуйка, термін «забезпечення» має широке значення, яке можна розуміти як створення надійних умов для реалізації чогось, гарантування чогось, а також захист і охорону від небезпеки [5, с. 85]. Іншими словами, загальне розуміння забезпечення полягає в створенні умов, захисті і збереженні чогось від небезпеки.

Проте, при розгляді поняття «забезпечення» в контексті правознавства, а саме «правового забезпечення», можна виокремити кілька різних визначень цього терміну, запропонованих різними авторами.

Загалом під правовим забезпеченням визначається цілеспрямована дія на поведінку людей і суспільні відносини за допомогою правових (юридичних) засобів [6, с. 404]. Великий тлумачний словник під редакцією В. Т. Бусела визначає поняття правового забезпечення як сукупності правових норм, що регламентують правові взаємини та юридичний статус [4, с. 375]. На думку Волинка К. Г., правове забезпечення – це цілеспрямована дія на поведінку людей і суспільні відносини за допомогою правових (юридичних) засобів [7, с. 103]. З точки зору А. Ю. Олійника, правове забезпечення – це вплив на права і свободи громадян за допомогою певних юридичних засобів, насамперед норм права [8, с. 160].

Отже, після аналізу вищевикладеного можна зробити висновок, що правове забезпечення представляє собою діяльність державних органів та посадових осіб, спрямовану на створення та прийняття правових норм, які регулюють суспільні відносини, пов'язані з реалізацією прав і свобод людини і громадянина.

Щодо поняття «заходів адміністративно-правового забезпечення», воно є дуже важливою категорією для адміністративно-правової науки. Проте, незважаючи на широке використання цього терміну, юридична наука ще не досягла загально визнаних підходів до його тлумачення і змісту.

Адміністративне право представляє собою окрему галузь права, яка має на меті регулювання суспільних відносин у сфері державного управління. Вона спрямована на організацію та керування певними суспільними процесами відповідно до законодавства. Основним завданням адміністративного права у контексті будівництва демократичної соціальної держави є впровадження регулювання відносин, які суттєво мають демократичний характер. Це означає забезпечення дотримання та захисту прав і свобод людини в сфері виконавчої влади, виконання відповідних обов'язків та ефективний захист цих прав у разі їх порушення. Враховуючи специфіку та зміст поняття «правове забезпечення», логічним є припущення, що адміністративно-правове забезпечення є діями держави, здійснюваними за допомогою спеціального механізму, що спрямовані на упорядкування суспільних відносин, їх закріплення у правовій формі, забезпечення їх охорони, реалізації та розвитку [9].

Враховуючи вище зазначене, ми вважаємо, що адміністративно-правове забезпечення охорони здоров'я – це вплив, здійснюваний державними органами та органами місцевого самоврядування, а також їхніми посадовими

та службовими особами, в межах їхньої законодавчої компетенції, за допомогою спеціального нормотворчого механізму на відносини, пов'язані з охороною здоров'я. Цей вплив спрямований на забезпечення захисту та охорони прав, свобод та інтересів населення, необхідних для здоров'я, а також на продовження тривалості життя населення.

Оскільки забезпечення охорони здоров'я потребує складних і постійних зусиль всіх структур та систем суспільства та держави, які беруть участь у забезпеченні життєзабезпечення, то досягнення цієї мети неможливе без належного законодавчого забезпечення охорони здоров'я, що базується на адміністративно-правових нормах.

Норми адміністративного права посідають важливе місце серед інших правових норм, які регулюють відносини у сфері охорони здоров'я населення. Саме тому адміністративно-правове регулювання цих відносин є важливою складовою формування і реалізації державної політики в цій сфері.

Усі норми адміністративного права завжди містяться в різних правових актах, таких як закони та підзаконні нормативно-правові акти.

За часів незалежності України було досягнуто значного прогресу у створенні сучасного законодавства, що стосується охорони здоров'я. Це включає:

1. Наглядові закони, які гарантують безпечні умови життя.

2. Закони з профілактичною спрямованістю.

3. Закони, що захищають права громадян на охорону здоров'я.

4. Закони, що встановлюють права і відповідальність медичних працівників, а також відповідальність юридичних і фізичних осіб за порушення законодавства у сфері охорони здоров'я.

5. Закони, що регулюють діяльність національної системи охорони здоров'я.

6. Закони, що встановлюють правила фінансування охорони здоров'я.

7. Закони, що регулюють окремі види медичної діяльності.

У нашій країні законодавча база, яка регулює правовідносини в галузі охорони здоров'я, є досить обширною. Вона включає Конституцію України, Основи законодавства України про охорону здоров'я, інші закони, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства охорони здоров'я України, а також державні комплексні і цільові програми щодо актуальних проблем охорони здоров'я, затверджені указами Президента України або постановами Кабінету Міністрів України.

Протягом періоду незалежності України була сформована значна нормативно-правова база, що стосується охорони здоров'я. Вона складається з понад 5,5 тисяч законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів. Ці акти мають комплексний характер, оскільки містять норми з різних галузей права, зокрема адміністративного, цивільного, кримінального, фінансового, трудового, соціального забезпечення тощо. Міністерство охорони здоров'я спільно з іншими центральними органами виконавчої влади, Верховною Радою та Кабінетом Міністрів провели значну роботу щодо формування нормативно-правової бази в галузі охорони здоров'я, зокрема розробки і прийняття підзаконних відомчих нормативно-правових актів, серед яких понад 3,5 тисячі становлять санітарні правила і норми [10, с. 106].

Одна з положень діючої Конституції України стосується невід'ємного права всіх громадян країни на охорону здоров'я. Це право закріплено в статті 49 Конституції України, яка гарантує, що «кожна людина має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Держава забезпечує фінансування відповідних програм соціально-економічного розвитку, медикосанітарного благополуччя та профілактики. Держава створює

умови для ефективного і доступного медичного обслуговування всіх громадян. Державні та комунальні заклади охорони здоров'я надають медичну допомогу безоплатно». Таким чином, стаття 49 Конституції України визначає право на охорону здоров'я, і згідно з цим правом, держава зобов'язана забезпечити рівні можливості щодо охорони здоров'я для всіх громадян, незалежно від їх матеріального стану, соціального статусу, професії, посади тощо.

Конституція України використовує термін «здоров'я» близько двадцяти разів, що свідчить про його велике значення для закріплення та захисту права на охорону здоров'я у всіх його аспектах. Право на охорону здоров'я є конституційним та фундаментальним правом, якому приділяється особлива увага. Регулювання цього права відповідає основним принципам міжнародного права про права людини. Міжнародні документи, спрямовані на захист прав людини у сфері охорони здоров'я, визначили зміст конституційних норм України, надаючи конституції демократичний характер. У 1992 році Верховна Рада України прийняла ключовий законодавчий акт – «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Згідно з преамбулою цього законодавчого акта, він встановлює основи правового, організаційного, економічного та соціального регулювання охорони здоров'я в Україні. Його ціль полягає в забезпеченні гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності та тривалого активного життя громадян, запобіганні шкідливих факторів для здоров'я, зниженні захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшенні спадковості. Крім того, акт визначає зміст прав громадян на охорону здоров'я, їх обов'язки, підходи до формування та реалізації державної політики в цій сфері та інші важливі аспекти.

Законодавчий акт також розглядає основи управління охороною здоров'я та її фінансування, принципи державного контролю та нагляду, забезпечення здорових та безпечних умов життя, організацію медичної допомоги та медикаментозного забезпечення, права пацієнтів, охорону здоров'я матерів та дітей, медичну експертизу, медичну та фармацевтичну діяльність, права та обов'язки медичних і фармацевтичних працівників і багато іншого. Важливість цього закону полягає також у тому, що він визначає структуру та склад законодавства України в галузі охорони здоров'я, заявляючи, що воно базується на Конституції України і складається з Основ та інших відповідних актів, що регулюють суспільні відносини у цій галузі.

Основи законодавства про охорону здоров'я в Україні є своєрідною декларацією прав людини в цій сфері. Вони визначають правові, організаційні, економічні та соціальні принципи, які регулюють охорону здоров'я в країні. Документ відображає державну політику в галузі охорони здоров'я, принципи діяльності в цій сфері, а також встановлює права та обов'язки громадян. Він також забезпечує державні гарантії щодо юридичного захисту прав на охорону здоров'я та визначає політику у глобальному масштабі. Основи законодавства також регулюють проведення медичної експертизи, забезпечують захист здоров'я матері та дитини, встановлюють правовий статус медичних і фармацевтичних працівників та інші аспекти в цій сфері.

Норми Основ конкретизують та розширюють конституційні положення, пов'язані з охороною здоров'я, зокрема статтю 49 Конституції України, яка гарантує право на охорону здоров'я, медичну допомогу і медичне страхування. Цей закон є своєрідною «медичною конституцією» країни і є основою для всього законодавства про охорону здоров'я. Він був створений як фундамент для майбутнього законодавства в цій сфері. Одним з ключових аспектів цього акта є норми, що визначають принципи, основні засади охорони здоров'я. Ці принципи відображають основні ідеї та цінності, на яких базується створення належних умов для забезпечення прав людини на охорону здоров'я в державі та суспільстві.

Оскільки принципи та засади правового регулювання, що містяться в Основах законодавства про охорону здоров'я, мають фундаментальне значення, Верховна Рада України прийняла ряд законів з метою розширення та деталізації цих положень. Серед таких законів – «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про захист населення від інфекційних хвороб», «Про боротьбу з туберкульозом», «Про обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів в Україні», «Про безпечність та якість харчових продуктів» та інші, що прямо стосуються охорони здоров'я.

Проблеми охорони здоров'я також враховуються в законодавчих актах, що регулюють охорону праці та екологічне право. Такі норми були закріплені у Законі України «Про охорону праці», який встановлює основні положення щодо забезпечення конституційного права працівників на охорону їх життя та здоров'я під час трудової діяльності, на належні, безпечні та здорові умови праці, а також у законах «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про захист людини від іонізуючого випромінювання».

З метою боротьби зі світовою проблемою СНІДу, в Україні у 1991 році було ухвалено Закон України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення». Цей закон, відповідно до міжнародного права та рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я, встановив правові норми, що регулюють питання профілактики поширення СНІДу та соціального захисту населення.

В указів Президента України, які видаються на виконання Конституції та законів України в рамках його повноважень, має велике значення для регулювання охорони здоров'я. Ці укази спрямовані на забезпечення дотримання Конституції та законів України, зокрема щодо гарантування прав та свобод людини і громадянина.

До таких можна віднести укази Президента України: «Про невідкладні заходи боротьби з туберкульозом» від 11.05.2000 № 679/2000, «Про невідкладні заходи щодо запобігання поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу» від 01.11.2000 № 1182/2000, «Про додаткові заходи щодо посилення боротьби з ВІЛ-інфекцією/СНІДом» від 28.08.2001 № 741/2001, «Про додаткові заходи щодо поліпшення медичної допомоги населенню України» від 08.08.2000 № 963/2000, «Про пільги дітям, які перенесли хімічну інтоксикаційну алопецію, у медичному обслуговуванні» від 12.04.1995 № 304/95, «Про додаткові заходи щодо реформування системи охорони здоров'я населення» від 27.01.2010 № 70/2010, «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 29 квітня 2013 року «Про стан виконання рішення Ради національної безпеки та оборони України від 25 травня 2012 року «Про забезпечення населення якісними й доступними лікарськими засобами» від 08.05.2013 № 526/2013, «Про делегацію України для участі в роботі 71-ї сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я» від 18.05.2018 № 134/2018.

Щодо протидії інфекційному захворюванню на COVID-19 відносяться: Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», Розпорядження КМУ «Про тимчасове обмеження перетинання державного кордону, спрямоване на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», Постанова КМУ № 211 від 11.03.2020 р. «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби

(COVID-19)», Указ Президента України «Про Координаційну раду з протидії поширенню COVID-19».

Суттєву роль у правовідносинах щодо охорони здоров'я відіграють постанови Кабінету Міністрів України, якими затверджуються статuti, інструкції та положення щодо питань організації та діяльності у сфері охорони здоров'я населення. Наприклад, постанови КМУ «Про комплекси заходи впровадження сімейної медицини в систему охорони здоров'я» від 20.06.2000 № 989, «Про моніторинг стану здоров'я населення, діяльність та ресурсне забезпечення закладів охорони здоров'я» від 28.12.2000 № 1907, «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю якості лікарських засобів, що ввозяться в Україну» від 14 вересня 2005 р. № 902, «Про затвердження Правил санітарної охорони території України» від 22 серпня 2011 р. № 893, «Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування» від 23.05.2012 № 458, «Про деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» від 23.01.2015 року № 11, «Про забезпечення доступності лікарських засобів» від 17.03.2017 № 152.

Крім постанов, Кабінет Міністрів України видавати розпорядження, які також є офіційними документами і обов'язкові для виконання всіма державними та приватними організаціями, підприємствами, установами та громадянами, до яких вони адресовані. Розпорядження регулюють конкретні управлінські питання, стосуються конкретних дій і фактів, і спрямовані на певні органи та особи. Вони містять норми, які впливають на поведінку багатьох суб'єктів, що залучені до їх виконання. Зокрема: розпорядження КМУ «Про деякі питання забезпечення закладів охорони здоров'я транспортними засобами для надання медичної допомоги населенню» від 23.12.2009 р. № 1616-р, «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2011–2015 роки» від 13.09.2010 № 1808-р, «Про деякі питання діяльності дитячих оздоровчих закладів» від 17.03.2004 № 141-р, «Про схвалення Концепції Державної програми розвитку первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини на період до 2010 року» від 24.07.2006 № 421-р, «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» від 31.10.2011 № 1164р, «Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я» від 30.11.2016 № 1002-р, «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2018–2021 роки» від 27.12.2017 № 1011-р.

Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ України) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, яке відповідає за формування та забезпечення виконання державної політики у сфері охорони здоров'я. Воно також відповідає за створення державної політики з питань санітарного та епідемічного благополуччя населення, контролю якості, виробництва та реалізації лікарських засобів, медичних імунологічних препаратів і медичних виробів, а також за боротьбу з ВІЛ-інфекцією/СНІДом та іншими соціально небезпечними захворюваннями.

Зараз все більше людей проявляє інтерес до свого здоров'я, і це призводить до необхідності створення різно-

манітних програм для поліпшення здоров'я та медичного обслуговування. Розповсюдження туберкульозу становить загрозу для безпеки нашої країни. Міжнародний досвід показує, що для вирішення проблем, пов'язаних з туберкульозом, необхідно впровадити державну політику щодо профілактики, вчасного виявлення та лікування хворих, шляхом спільних зусиль уряду та громадськості. Тому була розроблена і прийнята загальнодержавна соціальна програма з протидії туберкульозу на період з 2012 по 2016 рік, з метою поліпшення епідемічної ситуації шляхом зменшення кількості хворих, зниження рівня захворюваності та смертності від цієї хвороби, а також поширення мультирезистентного туберкульозу. Програма базується на принципах загального та рівного доступу населення до високоякісних послуг з профілактики, діагностики і лікування туберкульозу.

Фахівці України розробили Концепцію Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» на основі європейської стратегії «Здоров'я-2020». Основний акцент цієї програми зроблено на профілактику захворювань, створення здорового середовища, збереження та зміцнення здоров'я населення, а також виховання відповідального ставлення кожної особи до власного здоров'я.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що адміністративно-правові заходи, спрямовані на забезпечення охорони здоров'я під час епідемії, епізоотії та введення карантинних заходів, є державними заходами, які мають на меті запобігання поширенню захворювань, контроль над епідемічною ситуацією та забезпечення громадського здоров'я.

Державні заходи забезпечення безпеки під час епідемії, епізоотії та карантинних заходів можуть включати такі елементи:

Встановлення правових норм: Уряд може приймати закони, постанови або накази, які визначають правила та вимоги щодо боротьби з епідеміями, епізоотіями та карантинними заходами. Ці норми можуть включати обмеження щодо переміщення людей, збору та обробки даних, використання медичної техніки та інші.

Введення карантинних заходів: Уряд може встановлювати карантинні заходи, такі як обмеження пересування осіб, закриття шкіл, громадських закладів, обмеження проведення масових заходів та зборів людей, встановлення обов'язкового карантину та ізоляції для хворих або підозрюваних у зараженні, проведення масового тестування та інші заходи.

Регулювання медичної діяльності: Уряд може внести зміни в організацію та роботу медичних установ, розподіл медичного персоналу, запровадити додаткові медичні послуги та забезпечити належне постачання медикаментів та медичного обладнання.

Інформаційні кампанії: Уряд може організувати інформаційні кампанії для населення з метою поширення усвідомлення про профілактику та контроль епідемії. Це може включати поширення інформації про симптоми захворювання, правила гігієни, доступність медичної допомоги та інші важливі аспекти.

Захист прав індивіда: При введенні карантинних заходів, можуть бути обмежені права та свободи окремих осіб. Проте, важливо забезпечувати, щоб такі обмеження були відповідними, необхідними та здійснювалися в межах закону. Держава несе відповідальність за захист прав та свобод особи під час епідемії та карантинних заходів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Фролков М. В. Поняття та особливості адміністративно-правового захисту прав споживачів. *Актуальні проблеми права: теорія та практика*. 2013. № 26. С. 547–555.
2. Борко А. Поняття і основні риси адміністративно-правового забезпечення функціонування судової системи України. *Публічне право*. 2013. № 2 (10). С. 71–77.
3. Краснойаров Ф. Ф. Щодо поняття адміністративно-правового забезпечення форм і методів управління органів внутрішніх справ. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція*. 2014. № 9–2, Т.1. С. 87–88.
4. В. Т. Бусел Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.

5. Чуйко З. Д. Конституційно-правовий механізм забезпечення національної безпеки України. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2006. № 8. С. 81–89.
6. Цвік М. В. Загальна теорія держави і права: підручник. Харків. : Право, 2002. 432 с.
7. Волинка К. Г. Теорія держави і права: навч. посіб. Київ. : МАУП, 2003. 240 с.
8. Олійник А. Ю. Теорія держави і права: навч. посіб. К. : Юрінком Інтер, 2001. 176 с.
9. Дручек О. М. Поняття адміністративно-правового забезпечення прав, свобод та інтересів дитини органами внутрішніх справ України. *Форум права*. 2013. № 2. С. 123–128. Режим доступу: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.
10. Гладун З. Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері охорони здоров'я за законодавством України. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 1 (76). С. 103–111.